

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

pokrajinske uprave za Slovenijo.

Vsebina:

279. Pravilnik za izvrševanje zakona o izseljevanju.
Razglasi pokrajinske uprave za Slovenijo. — Razglasi drugih uradov in oblastev. — Razne objave.

Uredbe osrednje vlade.

279.

Na podstavi pooblastila §§ 3. in 39. zakona o izseljevanju z dne 30. decembra 1922. predpisujem nastopni

Pravilnik za izvrševanje zakona o izseljevanju.*

1. Izseljeniška oblastva.

§ 1.

Izseljeniško službo opravljajo:

- 1.) ministrstvo za socialno politiko (izseljeniški odsek) z izseljeniškim interministerialnim posvetovalnim odborom;
- 2.) izseljeniški komisariat;
- 3.) izseljeniški nadzorniki, luški izseljeniški nadzorniki, železniški in ladijski izseljeniški nadzorniki;
- 4.) izseljeniški odposlanci ministrstva za socialno politiko v inozemstvu.

Ukazno namestitev v izseljeniški službi smejo dobiti samo oni državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki ustrezajo občin predpisom zakona o civilnih uradnikih. Prvenstvo imajo pri postavljanju oni, ki so večji angleščini ali drugemu svetovnemu jeziku (francoščini, italijansčini, španščini, portugalsčini, nemščini).

§ 2.

Ministrstvo za socialno politiko (izseljeniški odsek).

V področje ministrstva za socialno politiko spada v zmislu zakona o izseljevanju: Ministrstvo

- 1.) vrši vrhovno vodstvo in vrhovno nadzorstvo o celokupni izseljeniški službi;
- 2.) vodi emigracijsko politiko in pripravlja sporazumno z ministrstvom za zunanje posle mednarodne pogodbe za zaščito izseljenikov in povratnikov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev;
- 3.) izdeluje načrte zakonov in naredb o vseh izseljeniških vprašanjih;
- 4.) predlaga v zmislu § 5. zakona o izseljevanju narodni skupščini letna poročila o delovanju izseljeniških oblastev v državi in v inozemstvu;
- 5.) odobrava zastopništva v zmislu § 25. zakona o izseljevanju v zvezi s podeljevanjem pooblastitev po ministrskem svetu v zmislu § 10. istega zakona;
- 6.) vrši vrhovno nadzorstvo nad delovanjem zastopništev parniških družb v državi;
- 7.) postavlja osebe izseljeniške službe v breme izseljeniškega fonda;
- 8.) vodi vrhovno evidenco emigracijskega zakonodajstva tujih držav ter ga uporablja;
- 9.) vrši vrhovno upravo zasebnopravne zaščite, informacijske službe, emigracijske in gospodarstvene statistike;
- 10.) izdaja uradne publikacije o vprašanjih emigracije;
- 11.) organizira po izseljeniških odposlancih v inozemstvu pridobitne in kulturne zveze med izseljeniki in domovino;
- 12.) upravlja izseljeniške fonde ter sestavlja proračun in zaključni račun o dohodkih in razhodkih izseljeniške službe;

* Razglašen v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 184, izdanih dne 15ega avgusta 1923.

13.) rešuje v zadnji instanci pritožbe zoper odločbe drugostopnega oblastva v zmislu §§ 35. in 36. zakona o izseljevanju;

14.) rešuje prošnje za izseljeniške potne liste iz področja vseh oblasti po naredbi, ki jo izda ministrstvo za socialno politiko sporazumno z ostalimi prizadetimi ministrstvi v zmislu § 8. zakona o izseljevanju.

§ 3.

Izseljeniški interministerialni posvetovalni odbor.

Izseljeniški interministerialni posvetovalni odbor mora oddajati svoje mnenje ministrstvu za socialno politiko ter je sestavljen iz pomočnika ministra za socialno politiko, enega višjega uradnika ministrstva za zunanje posle (konzularno-trgovinskega oddelka) in enega višjega uradnika ministrstva za notranje posle (oddelka za državno zaščito); referenta pa sta en višji uradnik ministrstva za socialno politiko (občega oddelka) in šef izseljeniškega odseka.

Izseljeniški interministerialni posvetovalni odbor je pristojen za te le posle:

- a) oddaja mnenje o prošnjah za koncesije, ki jih vlagajo parniške družbe za prevoz izseljenikov v prekmorske krajine in o otvarjanju potrebnih zastopništev;
- b) oddaja mnenje o odobritvah za izseljeniške potne liste;
- c) oddaja strokovno mnenje o vseh stvareh, ki se tičejo zaščite naših emigracijskih interesov;
- č) oddaja mnenje pri izdelavi zakonskih načrtov, pravilnikov, naredb, uredb itd. o ureditvi raznih izseljeniških vprašanj.

§ 4.

Izseljeniški komisariat.

V pristojnost izseljeniškega komisariata spada to-le: Ta komisariat

- 1.) nadzira poslovanje zastopništev parniških družb;
- 2.) nadzira promet izseljenikov in povratnikov;
- 3.) rešuje kot drugostopno oblastvo pritožbe zoper razsodbe luškega ali prvostopnega policijskega (političnega) oblastva o vseh pregreških po §§ 35. in 36. zakona o izseljevanju;
- 4.) upravlja državno prenočišče izseljenikov in povratnikov v Zagrebu;
- 5.) nadzira neposredno poslovanje vseh izvrševalnih organov izseljeniške službe v tuzemstvu (izseljeniški nadzorniki, luški izseljeniški nadzorniki, železniški, ladijski izseljeniški nadzorniki itd.);
- 6.) vrši zasebnopravno zaščito izseljenikov in povratnikov v državi s primerno intervencijo pri sodnih in policijskih (političnih) oblastvih, zlasti glede zapuščin, zavarovanj in odškodnin, nastalih v prekmorskih državah, opravlja v teh poslih brezplačno prevzede listin iz tujih jezikov in obratno;
- 7.) opravlja informacijsko službo z obveščanjem interesentov po časnikih, časopisih, razglasih in brošurah, zlasti glede razmer v državah vseljevanja, na podstavi evidence o strokovnem domačem in izvenevropskem tisku, nadalje na podstavi arhiva informacijskih pol o naših izseljenikih, arhiva zapisnikov, sestavljenih z izkušenimi inteligentnimi povratniki, podatkov o prometu na kopnem in na morju, podatkov o tarifi in cenah prevoza, zlasti z ozirom na najnižje razrede, študij na licu mesta, korespondence s sorodnimi uradi, uglednimi podjetji, izseljeniški organizacijami in posamezniki, ter o vsem obvešča izseljeniški odsek;

8.) vodi emigracijsko statistiko za mednarodni urad dela, statistične in druge informacije o emigraciji in imigraciji, repatriaciji in tranzitu izseljenikov v tujih državah, gospodarstveno statistiko kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in primerjalno gospodarstveno statistiko, nabiraje statistični material tudi o državah, v katere se naši ljudje selijo, statistiko o pregreških, ki so v zvezi z emigracijo, in statistiko zasebnopravne zaščite ter o vsem obvešča izseljeniški odsek;

9.) pošilja mednarodnemu uradu dela statistične in druge informacije o emigraciji, imigraciji, repatriaciji in tranzitu izseljenikov v zmislu rekomandacije, sprejete v četrti seji mednarodne konference dela.

Sedež izseljeniškega komisariata odreja minister za socialno politiko.

§ 5.

Izseljeniški nadzorniki.

Izseljeniški nadzorniki se postavljajo po potrebi, zlasti pa tam, kjer so ustanovljena zastopništva in podzastopništva koncesioniranih parniških družb.

V njih pristojnost spada to-le: Ti nadzorniki

1.) kontrolirajo poslovanje parniških poslovalnic vobče, zlasti pa glede odpravljanja izseljenikov, in sicer:

- a) glede pravilnosti potnih listin;
- b) glede pravilnega pobiranja prevoznih stroškov na podstavi odrejenega cenovnika;
- c) glede kontrole, ali ustreza izseljenik našim zakonskim predpisom in zakonskim predpisom države, v katero se seli;
- č) glede pravilnosti ob eventualnem menjanju denarja, in sicer pri izseljenikih na podstavi potne listine, v kateri je klavzula banke, ki je denar izseljeniku prodala, odnosno pri povratnikih na podstavi potrdila banke, ki je denar kupila, in sicer po uradnem denarnem borznem kurzu;
- d) glede tega, kako parniške poslovalnice prenočujejo izseljenike izven državnega prenočišča za izseljenike in povratnike;

2.) kontrolirajo odpremno knjigo parniških poslovalnic glede pravilnosti podatkov in glede tega, ali so vsi izseljeniki vpisani vanjo;

3.) kontrolirajo mesečni zaključek odpreme knjige in izdatkov, zlasti glede pravilnega pobiranja izseljeniške glavnice;

4.) kontrolirajo inozemske tranzitne izseljenike, tranzitirane po tranziterju, pooblaščenem za to;

5.) izdajajo objave do doma onim povratnikom, ki so došli brez potnih listin, ker so jim bile spotoma ukradene ali so se jim drugače izgubile;

6.) kontrolirajo osebe, ki se bavijo z nabiranjem in odpravljanjem izseljenikov;

7.) zbirajo podatke o pregreških, učinjenih na škodo izseljenikov in povratnikov, in o drugih primerih, za katere morajo vedeti izseljeniška oblastva;

8.) zbirajo številčne statistične podatke o izseljenikih in povratnikih glede na države, odkoder se selijo, odnosno odkoder prihajajo;

9.) vodijo imensko evidenco o izseljenikih, ki jim je bil vstop v prekmorske države po ondodnih izseljeniških oblastvih zabranjen in zakaj;

10.) sestavljajo za izseljeniški komisariat vprašalnike s povratniki in zapisnike z inteligentnejšimi o razmerah v prekmorskih državah;

11.) dajo potrebna navodila izseljenikom in povratnikom o migraciji;

12.) vodijo administrativne preiskave po prijavah strank o pregreških zoper zakon o izseljevanju

ter predlagajo poročila o uspehu teh preiskav izseljeniškega komisariatu, odnosno odstopajo taka poročila pristojnemu oblastvu v postopanje;

13.) sodelujejo pri političnih, odnosno kazenskih preiskavah pregreškov, ki so v kakršnikoli zvezi z emigracijskimi posli;

14.) posredujejo osebno pri konzulatu na sedežu izseljeniškega nadzornika v nujnih predmetih izseljenikov in povratnikov glede njih potovanja;

15.) oddajajo mnenje, preden razsodi prvostopno kazensko oblastvo o pregreških v zmislu §§ 35. in 36. zakona o izseljevanju, če se je učinil pregrešek v službenem kraju izseljeniškega nadzornika (§ 8. pravilnika).

§ 6.

Luški, železniški, ladijski izseljeniški nadzorniki ministrstva za socialno politiko.

A. Luški izseljeniški nadzorniki se postavljajo v zmislu § 2. zakona o izseljevanju v domačih lukah. Njih področje je to-le:

1.) opravljajo dolžnosti izseljeniških nadzornikov, predpisane v § 5. tega pravilnika, v domačih lukah, za katere so postavljeni;

2.) nadzirajo izseljeniške domove parniških družb glede nastanjanja izseljenikov in povratnikov in predpisano desinfekcijo oseb in prtljage, upravljajo nadalje državne izseljeniške domove, odnosno jih nadzirajo, če je uprava poverjena zdravniku;

3.) nadzirajo poslovanje parniških družb in njih organov, zlasti ob vkrcavanju in izkrcavanju, ter pazijo, da se točno izvršujejo predpisi zakona o izseljevanju in obveznosti izseljeniške pogodbe.

B. Železniški izseljeniški nadzorniki se postavljajo na obmejnih železniških postajah. Njih področje je to-le:

1.) kontrolirajo potni list vsakega izseljenika, zlasti glede tega, ali je opremljen s predpisanimi vizi tranzitnih držav kakor tudi države izselitve;

2.) kontrolirajo, ali je vsak potni list opremljen s štampiljo koncesionirane parniške družbe po vplačani izseljeniški glavni, nadalje ali je označena obmejna postaja, kjer dotična oseba izstopi iz kraljevine;

3.) pregledujejo, ali je vsak potni list opremljen z odpravno štampiljo izseljeniškega komisarija;

4.) odvijajo potne liste povratnikom, da jih vročajo izseljeniškega komisariatu, ter izdajajo objave do stanovanjskega dotične osebe v zmislu naredbe ministrstva za notranje posle D Z br. 1397 z dne 8. februarja 1923.;

5.) izdajajo po temeljitem zaslišanju objave povratnikom, ki so se jim spotoma izgubile listine;

6.) zavračajo na meji potnike z nepravilnimi potnimi listi ter vročajo njih potne liste izseljeniškega komisariatu;

7.) kontrolirajo tranzitne izseljenike iz tujih držav ter vodijo evidenco o teh osebah;

8.) sprejemajo pritožbe izseljenikov in povratnikov ter jih vročajo izseljeniškega komisariatu;

9.) podpirajo in ščitijo ob vsaki priliki izseljenike in povratnike na meji;

10.) predlagajo po predpisanih obrazcih mesečne izkaze o izseljenikih in povratnikih, ki so prestopili mejo;

11.) oddajajo mnenje, preden razsodi prvostopno kazensko oblastvo o pregreških v zmislu §§ 35. in 36. zakona o izseljevanju, če se je učinil pregrešek v službenem kraju železniškega izseljeniškega nadzornika (§ 8. pravilnika).

C. Ladijski izseljeniški nadzorniki ministrstva za socialno politiko, ki se postavljajo v zmislu § 16. zakona o izseljevanju za vsak primer posebe izmed stalnih nameščenecv državne izseljeniške službe, nadzirajo ladje, vedno z ozirom na interes izseljenikov in povratnikov in zlasti na predpise zakona in obveznosti izseljeniških pogodb. Ladijski izseljeniški nadzornik vodi dnevnik, v katerega vpisuje vse nedostatke, ki jih je zalotil na ladji, in odredbe, ki jih je ukrenil zoper nje. Paziti mora, da se postopa z izseljeniki dostojno, da se dele jedi o primernem času in da so pripravljene na zdrav način, da se pripravljajo za otroke in bolnike posebna hrana itd., in vobče mora skrbeti za točno izpolnjevanje vseh pogojev izseljeniške pogodbe.

§ 7.

Izseljeniški odposlanec ministrstva za socialno politiko v inozemstvu.

Izseljeniški odposlanec v inozemstvu, postavljen v zmislu § 3. zakona o izseljevanju, ima to-le nalogo:

1.) vzdržuje vsestranske zveze z našimi izseljeniški organizacijami v inozemstvu, z ministrstvom

za socialno politiko in njemu podrejenimi izseljeniški uradi;

2.) občuje čim tesneje s tajniki izseljeniških odborov v zmislu § 5. zakona o izseljevanju kakor tudi z izseljeniški oblastvi naše države;

3.) neguje dobre odnose z izseljeniški uradi in podobnimi institucijami države, za katero je postavljen;

4.) zasleduje poslovanje koncesioniranih parniških družb in vobče družb, ki prevažajo naše povratnike, potniških agentur in bančnih obratov, ki imajo zveze z našimi izseljeniki, ter poroča o svojih opazbah periodično ministrstvu za socialno politiko;

5.) sodeluje z izseljeniškim komisariatom v službi zasebnopravne zaščite, informacij in statistike;

6.) postopa v zmislu § 28. zakona o izseljevanju glede brezplačnega prevoza siromašnih povratnikov, prevzema njih odpravljanje po nakazilih konzulata;

7.) sodeluje z ministrstvom za finance in z ministrstvom za pošto in telegraf pri organizaciji denarnega prometa med izseljeniki in domovino;

8.) zasleduje vse pojave v emigraciji in narodnem gospodarstvu, zlasti kolikor so prizadeti interesi izseljenikov in povratnikov, in redno poroča ministrstvu za socialno politiko o svojih opazbah v tej stroki kakor tudi o svojem celokupnem poslovanju;

9.) informira naše izseljenike po časnikih, časopisih, razglasih in brošurah o gospodarstvenih in socialnih razmerah v domovini;

10.) priobčuje ministrstvu za socialno politiko pregreške v inozemstvu po § 34. zakona o izseljevanju.

Za pregrešek v inozemstvu je smatrati vsako poškodbo interesov naših izseljenikov, ki jo učinijo pooblaščen parniške družbe v inozemstvu.

Odposlanec ministrstva za socialno politiko se odreja sedež z ukazom.

Vse zgoraj navedene dolžnosti opravlja izseljeniški odposlanec v zmislu § 3. zakona o izseljevanju ob nadzorstvu diplomatskih in konzularnih zastopništev, ki jim pristoji direktiva v poslovanju.

§ 8.

Kazenska oblastva.

Prvostopna kazenska oblastva so luška oblastva (luška poglavarstva, odposlanstva) in prvostopna policijska (politična) oblastva (sreska načelnštva, kotarska oblastva, okrajna glavarstva, kotarska poglavarstva itd.); drugostopno oblastvo je izseljeniški komisariat, tretjestopno pa ministrstvo za socialno politiko.

Pristojnost prvostopnega kazenskega oblastva se določa po tem, ali se je učinil pregrešek v kraju, kjer so luška oblastva (luška poglavarstva, odposlanstva) ali ne. V krajih, kjer so luška oblastva, razsojajo ta, kjer takih oblastev ni, pa razsojajo prvostopna policijska (politična) oblastva (sreski načelnik, kotarski predstojnik, okrajni glavar itd.).

Če se je učinil pregrešek v službenem kraju izseljeniškega nadzornika, luškega ali železniškega izseljeniškega nadzornika, morajo kazenska oblastva prve stopnje, preden izrečejo razsodbo, zahtevati mnenje dotičnega nadzornika.

Pritožbe zoper razsodbe teh oblastev se morajo vročiti neposredno izseljeniškega komisariatu kot drugostopnemu kazenskemu oblastvu.

Zoper odločbe izseljeniškega komisariata je dopustna pritožba na ministrstvo za socialno politiko, in sicer v zadnji instanci.

V vseh teh primerih se vlagajo pritožbe v 14 dneh po priobčitvi razsodbe, odnosno odločbe.

2. Policijski predpisi o izseljevanju.

§ 9.

Zakon določa nastopne tri kriterije za izseljenika, odnosno povratnika:

1.) da je naš državljan;

2.) da se seli v prekmorske dežele, t. j. v države onkraj sueškega prekopa, Bosporja in Gibraltarja; torej ne samo v glavne države naše emigracije: Ameriko, Avstralijo, Novo Zelandijo in Južno Afriko, nego vobče v izvnevropske države onkraj morja, kakor n. pr. v Egipt ali Azijsko Turčijo;

3.) da se seli zaradi zaslužka s telesnim delom. Za telesno delo je smatrati vsak posel, v katerem dela kdo prvenstveno z rokami, po nalogu predstojnikov, torej po načrtu koga drugega, kakor n. pr. posel industrijskega, rudarskega, rokodelskega ali obrtnega delavca. Tudi poljedelca, najsi bi delal kot lastnik, torej na lastni račun in brez tujega naloga, je treba smatrati za telesnega delavca. Treba pa je smatrati za take delavce tudi vse naše trgovce, rokodelce in obrtnike po prekmorskih deželah, ki so

se prvotno izselili kot telesni delavci ter so šele v novem bivališču postali trgovci, rokodelci in obrtniki, tako da obseza pojem izseljenikov in povratnikov čim širše kroge naših državljanov, ki žive onkraj morja.

Služinčad, ki potuje z gospodarjem, se šteje med izseljenike samo, če je gospodar izseljenik v zmislu zakona.

Žene, otroke in njih rodbino, je treba, če se selijo k sorodnikom, ki so se o svojem času izselili zaradi telesnega zaslužka, istotako smatrati za izseljenike, najsi bi sami telesno ne pridobivali za služka.

3. Prevoz izseljenikov.

§ 10.

Dokler ne razpolaga naša kraljevina z nobeno lukko, ki daje tehnične pogoje, da bi služila za emigracijsko lukko vkrcavanja in izkrcavanja za ladje podjetij, pooblaščenih v zmislu § 10. zakona o izseljevanju, smejo potovati izseljeniki preko inozemskih luk, potrebne vozovnice pa jim smejo prodajati koncesionirane družbe za pot preko inozemskih luk.

Način, kako se prevoz opravlja do inozemskih luk vkrcavanja, se mora uravnati po navodilih ministra za socialno politiko; pri tem je treba paziti na to, da je pot čim krajša in da je izseljenikom vselej pri roki organ prevoznega podjetja, ki je pozvan, da jim olajšuje ocarinjanje in revizijo potnih listov na meji.

§ 11.

Dokler se opravlja izseljeniški promet preko inozemskih luk, je dovoljeno prehajati državno mejo predhodno samo preko onih krajev, preko katerih ministrstvo za socialno politiko z naredbo dovoli prehod. Kdor poizkusi prestopiti mejo drugje, tega obmejni policijski (politični) organi zavrnejo.

§ 12.

Če imajo zastopništva parniških družb, pooblaščenih za prevoz izseljenikov v zmislu § 10. zakona o izseljevanju, tudi dovolitev ministrstva za trgovino in industrijo za prodajo vozovnic, smejo prodajati izseljenikom tudi vozovnice drugih družb, ki niso v kraljevini koncesionirane, toda samo za proge, na katerih koncesionirane družbe ne vozijo.

§ 13.

V vsakem pooblastilu za prevoz izseljenikov (§ 10. zakona o izseljevanju) mora biti točno označena proga, za katero velja to pooblastilo. Proge prevoza odreja ministrski svet, in sicer na predlog ministra za socialno politiko.

§ 14.

Da se zaščitijo interesi izseljenikov kot posestnikov tujih valut in dokler se mednarodne valutarne razmere ne konsolidirajo in se potemtakem ne morejo izvesti odredbe §§ 15. in 26. zakona o izseljevanju, je izseljeniku na izvolji, ali hoče plačati prevoz v tuji valuti z dodatkom za izravnavo razlike med valuto in devizo ali pa v dinarskem bankovcu po najvišjem tečaju deviz, navedenem v uradnem borznem kurzu, z dodatkom za izgubo obresti in stroške zavarovanja; družba pa mora razglašati prevozne cene v obeh valutah.

Višino dodatka določa ministrstvo za socialno politiko po višini upravnih stroškov posameznih zastopništev. Predhodno se odreja višina dodatka z 2 %.

§ 15.

Dokler se dovoljuje vkrcavanje v inozemskih lukah, obremenjajo tudi potni stroški za ladijskega izseljeniškega nadzornika iz službenega kraja do inozemske luke in iz inozemske luke v službeni kraj družbo, na katere ladji potuje.

§ 16.

Če zastopništvo podjetja, pooblaščenega v zmislu § 10. zakona o izseljevanju, posumi v izvestnem primeru, da se selijo dekleta in žene kot bele sužnje, jim ne sme vročiti vozovnice, dokler ne odloči o tem izseljeniško oblastvo, kateremu je prijavilo svoje opazbe. Izseljeniški uradi in organi izseljeniške službe nadzirajo tudi osebno, da se zastopništva parniških družb drže predpisov § 13. zakona o izseljevanju, nadalje da organi zastopništev ne dajo pomoči osebam, ki se odtežajo vojaški dolžnosti, ali ženskam, ki se odpravljajo v inozemstvo kot bele sužnje.

§ 17.

Vsa zastopništva koncesioniranih parniških družb morajo uporabljati obrazec prevozne pogodbe, ki ga izda ministrstvo za socialno politiko.

Glede prehrane je družba zavezana, dajati otrokom do 5. leta najmanj četrtino popolne dnevne racije, otrokom do 10. leta polovico, otrokom, starejšim nego 10 let, pa popolno dnevno racijo. Pitne vode mora biti na ladji toliko, da spada na vsako osebo najmanj pet litrov na dan.

Prevozna pogodba mora obsežati tudi zavarovanje izseljenikovo, če ga zadene nezgoda ali če umre, od kraja, odkoder ga družba odpravlja, do luke izkrcavanja. Istotako mora obsežati pogodba zavarovanje izseljenikove prtljage zoper izgubo ali poškodbo. Prevozna pogodba mora označevati osebo, ki je pooblaščen, zahtevati odškodnino, če izseljenik umre.

Na vsaki ladji, ki prevažajo izseljenike, je dajati potnikom vseh razredov na razpolago knjigo, v katero lahko vpisujejo svoje pritožbe glede postopanja koncesioniranega parniškega podjetja. To knjigo pregleduje izseljeniški odposlanec v luki izkrcavanja, kjer pa odposlanca ni, pristojni konzulat, ter o tem za vsak primer posebe poroča ministrstvu za socialno politiko.

§ 18.

Ministrstvo za socialno politiko sme zahtevati od pooblaščenega podjetja v zmislu § 10. zakona o izseljevanju, naj izmenja svoje zastopnike, podzastopnike in nameščence, če je utemeljen prigovor zoper njih poslovanje. Podjetje, ki predlaga zastopnika, mora predložiti dokaz, da ta oseba ustreza predpisom zakona o izseljevanju.

§ 19.

Vozovnice nekonesioniranih parniških družb, plačane ali kupljene v inozemstvu za izseljenike (prepaid tickets), ne veljajo. Izseljeniki s takimi vozovnicami se na državni meji zavračajo.

§ 20.

Z arami, pobranimi za voznino, morajo postopati koncesionirane parniške družbe analogno kakor s povračilom popolnoma vplačanih voznin po načelu četrtega odstavka § 21. zakona o izseljevanju.

§ 21.

Naša konzularna zastopništva smejo izdajati nakazila za brezplačen povratek v domovino v zmislu § 28. zakona o izseljevanju samo, če dotična oseba dokaže, da je res brez sredstev in trajno nesposobna za delo. Ta nakazila pošiljajo konzulati pristojnemu izseljenškemu odposlancu ministrstva za socialno politiko, ki izvršuje razpored brezplačnih prostorov na parnikih pooblaščenih družb sporazumno s temi družbami po vrstnem redu, kakor mu prihajajo nakazila od konzulatov v notranjščini države, obveščaje stranke o parniku, na katerem je prostor prihranjen, in o dnevu odhoda. Izseljeniški odposlanec, ki odpravlja izseljenike, jim mora po možnosti zagotoviti sredstva za prevoz na kopno. — Kjer ni izseljenškega odposlanca, opravlja ta posel pristojni konzulat.

4. Izseljeniški fond.

§ 22.

Izseljeniški fond sestoji iz izseljenških glavnin, povratniških glavnin, prispevkov za odpravljanje tujih državljanov izseljenikov, ki se selijo iz naše države, nadzorstvenih pristojbin, denarnih kazni, izkupička za prodane tiskovine in brošure in iz raznih drugih dohodkov, ki jih določi ministrstvo za socialno politiko z naredbo.

1.) Izseljenška glavnina v zmislu § 14. zakona o izseljevanju se odmerja za sedaj z 250 dinarji za glavo. Te glavnine, ki jih plačujejo zastopništva koncesioniranih parniških družb, se pošiljajo koncem vsakega meseca najbližji podružnici državne hipotekarne banke, prejšnje uprave fondov, na račun izseljenškega fonda, dokler pa se omenjene podružnice ne osnujejo, na isti račun v najbližjo podružnico Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Potrdila o plačnem znesku s kontrolnim podpisom in žigom izseljenškega komisariata pošiljajo zastopništva mesečno ministrstvu za socialno politiko.

2.) Glavnina povratnikov, določena v zmislu § 31. zakona o izseljevanju, se odmerja za sedaj s tremi dolarji v Združenih ameriških državah, s 15 šilingi v deželah britanskega imperija, v ostalih državah pa v njih valuti v zaokroženem znesku, ki ustreza po borznem kurzu znesku treh dolarjev. To glavnino pobirajo konzulati, ko vidirajo, odnosno izdajajo, potne liste za domovino.

Denar, ki ga konzulati poberejo, se vlaga pri podružnici Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov

in Slovencev, če je tam ustanovljena, drugače pa pri banki, ki jo odredi ministrstvo za socialno politiko.

O manipulaciji sami se izdado točni predpisi.

Povratniške glavnine se morajo pobirati od vseh povratnikov. Za posredovanje organov ministrstva za socialno politiko v zmislu § 31. zakona o izseljevanju se mora smatrati tudi posredovanje naših konzularnih zastopništev v prekmorskih krajih glede izvrševanja izseljenških predpisov.

Povratniška glavnina se mora pobirati od inozemskih državljanov, ki so bili prej naši državljani.

3.) Vsako koncesionirano parniško podjetje mora plačati za vsak prostor, prodan inozemskemu državljanu, ki se seli z ozemlja kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, v izseljeniški fond prispevek, ki se odreja za sedaj z 250 dinarji za glavo. Rečeni prispevek se pobira tako, kakor je to odrejeno v točki 1.) tega paragrafa.

4.) Koncesionirana parniška podjetja morajo plačati za vsakega odpravljenega izseljenika, ne glede na to, ali je naš ali inozemski državljan, nadzorstveno takso 50 dinarjev.

Ta taksa se pobira analogno predpisom točke 1.) tega paragrafa.

5.) Denarne kazni teko v zmislu § 37. zakona o izseljevanju v korist izseljenškega fonda. Za zavarovanje denarnih kazni zoper parniške družbe služijo kaveije dotičnih družb (§ 13. zakona o izseljevanju). Ko postane razsodba oblasti, ki je izreklo denarno kazen, pravnomočna, se pošlje položena vsota državni hipotekarni banki v korist izseljenškega fonda. Če parniška družba ne položi gotovine, odredi pristojno oblastvo primerne ukrepe, da izplača Narodna banka dotično vsoto iz kaveije kaznovane družbe državni hipotekarni banki v korist izseljenškega fonda.

Iz izseljenškega fonda, bodisi da mu teko dohodki iz domovine, bodisi iz inozemstva, je treba pokrivati celokupne osebne in stvarne stroške izseljenške državne službe, kolikor niso preeliminirani v državnem proračunu, na podstavi vsakoletnega proračuna, ki se sestavlja po podatkih o potrebščinah in kritju vseh izseljenških uradov. Analogno se sestavlja vsako leto tudi zaključni račun. Leto proračuna dohodkov in razhodkov izseljenškega fonda teče od dne 1. julija do dne 30. junija prihodnjega leta.

Iz dohodkov v inozemstvu je treba pokrivati v prvi vrsti stroške izseljenške službe v prekmorskih državah. V vsakoletni proračun se uvrsti vsota, ki se sme potrošiti za subvencije in podpore v zmislu § 33. zakona o izseljevanju; toda ti izdatki morajo vedno služiti izseljenški službi.

§ 23.

Naredba bivših avstrijskih ministrov za trgovino in za notranje posle z dne 23. novembra 1895., drž. zak. št. 187, je razveljavljena s § 38. zakona o izseljevanju samo v toliko, kolikor se nanaša na prevozne posle, ki se tičejo posredno ali neposredno izseljenikov, ter nasprotuje zakonu o izseljevanju, odnosno temu pravilniku.

4. Prehodne odredbe.

§ 24.

Z dnem, ko stopi ta pravilnik v veljavo, prevzame izseljeniški komisariat svoje agende od generalnega izseljenškega komisariata ter začne istega dne s svojimi poslovanjem, izseljenškemu odseku ministrstva za socialno politiko pa izroči vse one agende, ki spadajo v pristojnost tega odseka.

§ 25.

S tem pravilnikom se razveljavljajo: pravilnik za izvrševanje zakona o izseljevanju z dne 3. avgusta 1922. («Službene Novine» 192 a/1922.); pravilnik o ustroju generalnega izseljenškega komisariata z dne 11. oktobra 1922. («Službene Novine» št. 247/1922.); naredbe ministrstva za socialno politiko: št. 8938/1922 — II/5 z dne 5. januarja 1923. o plačevanju prispevkov v izseljeniški fond («Službene Novine» št. 181 iz leta 1923.); št. 2481. G. I. K. z dne 6. februarja 1923. o ustanovitvi izseljenškega sveta («Službene Novine» št. 35/1923.); št. 2483 G. I. K. z dne 14. februarja 1923. o zvišbi izseljenške glavnine («Službene Novine» št. 42/1923.); št. 2484 G. I. K. z dne 14. februarja 1923. o uvedbi nadzorstvene pristojbine («Službene Novine» št. 42/1923.); istotako odredbe vseh naredb in okrožnic ministrstva za socialno po-

¹ Ur. l. št. 306/22. — ² Ur. l. št. 389/22. — ³ Ur. l. št. 85/23. — ⁴ Ur. l. št. 104/23. — ⁵ Ur. l. št. 111/23. — ⁶ Ur. l. št. 110/23.

litiko in bivšega generalnega izseljenškega komisariata, kolikor nasprotujejo predpisom tega pravilnika.

Ta pravilnik stopi v veljavo z dnem, ko se razglasi v «Službenih Novinah».

V Beogradu, dne 30. julija 1923.; št. 71.516.

Minister za socialno politiko:
dr. Ninko Perić s. r.

Razglasi pokrajinske uprave za Slovenijo.

Št. 2589/vet.

Izkaz o stanju živalskih kužnih bolezni v Sloveniji z dne 18. avgusta 1923.

O p a z k a: Imena okrajnih glavarstev in mestnih magistratov so natisnjena z **debelejšimi**, imena občin pa z navadnimi črkami. Številka pred dvopičjem znači število zakuženih krajev, številke za dvopičjem število zakuženih dvorcev v občini.

Slinavka in parkljevka.

Krško: Velika Dolina 1:2. Maribor: Selnica ob Dravi 2:2, Sv. Križ 1:1. Ptuj: Lancova vas 1:1.

Vranični prisad.

Konjice: Konjice, okolica 1:1. Murska Sobota: Gaberje 1:1. Ljubljana, mesto. Maribor, mesto.

Suštavec.

Kranj: Sorica 1:1.

Mehurčasti izpuščaj goved:

Ljubljana, mesto 3.

Garje konj.

Črnomelj: Tanča gora 1:1. Litija: Žalna 1:1. Ljubljana, okolica: Vrhnika 1:1. Maribor: Črešnjevica 1:1, Pohorje 1:1.

Steklina.

Krško: Št. Rupert 1:1.

Svinjska kuga.

Brežice: Sevnica 1:6, Zabukovje 2:8, Zakot 1:1. Črnomelj: Kot 1:5, Semič 1:4, Suhor 1:1. Kočevje: Nemška Loka 2:2, Ribnica 1:5, Videm 2:4. Litija: Dedni dol 1:1, Draga 1:1, Krka 1:1. Logatec: Rakel 1:1. Maribor: Cigonca 1:4, Sv. Marjeta ob Pesnici 1:4, Pobrežje 1:1, Radvanje 1:1, Zrkovec 1:1, Žabljek 2:3. Novo mesto: Ambrus 2:3, Dobrnič 1:1, Dvor 1:1, Šmihel-Stopiče 2:2, Velika Loka 1:1, Zagradec 2:3.

Svinjska rdečica.

Brežice: Sevnica 2:2, Zakot 1:1. Celje: Sv. Pavel pri Preboldu 1:1. Kamnik: Dob 1:1, Domžale 1:1, Vodice 1:1. Kočevje: Jurjevica 1:1, Velike Poljane 1:1, Videm 1:1. Litija: Zagorica 1:1. Ljutomer: Galušak 1:1, Križevci 1:1, Pristava 1:3. Novo mesto: Šmihel-Stopiče 2:3. Ptuj: Krčevina 2:2.

V Ljubljani, dne 18. avgusta 1923.

Pokrajinska uprava za Slovenijo.

Oddelek za kmetijstvo.

Razglasi drugih uradov in oblastev.

Št. 2468/1923.

1153 3—3

Razglas o ofertalni licitaciji za veliko prodajo tobaka.

Dne 14. septembra 1923. ob enajstih se bodo pri upravi državnih monopolov v Beogradu in pri oblastnih monopolskih direkcijah v Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani (za Slovenijo) in v Splitu na javni ofertalni licitaciji dajala v zakup dopustila velike prodaje tobaknih izdelkov po okrožjih, srezih in prodajnih okoliših (v Sloveniji) za dobo dveh let, t. j. od dne 1. januarja 1924. do dne 31. decembra 1925.

Pogoji licitacije so razgrnjeni na vpogled vsak dan razen ob nedeljah in praznikih od osmih do dvajstih v pisarni uprave državnih monopolov v Beogradu in v pisarnah oblastnih monopolskih direkcij v Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani in Splitu.

Po sprejemu pogojev se objavijo natančnejši pogoji o licitaciji velikih prodaj.

Iz pisarne uprave državnih monopolov, oddelek za prodajo, v Beogradu,

dne 7. avgusta 1923.; M. Pr. br. 23.580.

Preds. 1656/13/23—1.

Objava.

Višje deželno sodišče v Ljubljani je sprejelo Lavoslava Sevnika, notarja v Rogatecu, na njegovo prošnjo v imenik kazenskih zagovornikov svojega okoliša.

Predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani,
dne 9. avgusta 1923.

Cw II 87/23—1.

Oklic.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru je vložila zoper Pavlo Lexovo, hišno posestnico v Mariboru, Smetanova ulica št. 50, tožbo zaradi 25.000 Din.

Ker je sedanje bivališče Pavle Lexove neznano, se ji postavlja za skrbnika dr. Juro Jan, odvetnik v Mariboru.

Okrožno sodišče v Mariboru, oddelek II.,
dne 16. avgusta 1923.

Cw II 98-100/23—1.

Oklic.

Zadružna gospodarska banka, d. d., podružnica v Mariboru, je vložila zoper Karla Dimetza, trgovca v Mariboru, tožbo zaradi 50.000 Din, 175.000 Din in 175.000 Din.

Ker je sedanje bivališče Karla Dimetza neznano, se mu postavlja za skrbnika dr. Alojzij Tomšič, odvetnik v Mariboru.

Okrožno sodišče v Mariboru, oddelek II.,
dne 16. avgusta 1923.

1168 3—1

Oklic.

Na predlog, katerega je podala firma «Tovarna pohištva in lesna trgovina Vintgar» v Gorjah nad Bledom, družba z omejeno zavezo po poslovljah Franu Golobu, tvorničarju v Ljubljani, in Antonu Jelencu na Bledu, ki ju zastopa notar Andrej Kuhar v Ljubljani, se bodo po sklepu okrajnega sodišča v Radovljici z dne 17. avgusta 1923., Ne I. 575/23—1, tej družbi lastna zemljišča vl. št. 33, 32 in 83 katastralne občine Podhoma z restavracijskim in tvorniškim poslopjem v Vintgarju in vl. št. 38 in 274 katastralne občine Spodnjih Gorij z vso priteklino, z vso tvorniško in industrijsko napravo, z vsem restavracijskim inventarjem in z vsemi premičninami prodajala na

prostovoljni javni dražbi, ki bo na licu mesta v tvorniškem posloplju v Vintgarju v petek dne

7. septembra 1923.

ob enajstih. Izklicna cena znaša dva milijona dinarjev; pod to ceno se ne bo prodajalo. Vadij Din 200.000— se mora založiti pred začetkom dražbe. Najvišji ponudki pa je v celoti izplačati najkasneje 45. dan po izvršeni dražbi v roke sodnega komisarja, odnosno ga je založiti pri zanesljivem ljubljanskem hranilnem ali bančnem zavodu. Zastavne pravice upnikov, vključenih na zemljiščih, s tem niso tangirane.

Dražbeni pogoji so na vpogled pri sodnem komisarju in tudi pri notarju Andreju Kuharju v Ljubljani.

V Radovljici, dne 18. avgusta 1923.

Alojzij Pegan s. r.,
notar kot sodni komisar.

Št. 22.121—III—1923.

1159 3—2

Razglas o ponovni licitaciji za instalacijo električne razsvetljave na novem kolodvoru za razvrščanje v Zagrebu.

Podpisana direkcija razpisuje s tem na podstavi členov 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1921. in njegovih izprememb, odnosno dopolnitev, natisnjenih v «Službenih Novinah» z dne 16. februarja 1922., in pravilnika, natisnjenega

v «Službenih Novinah» z dne 25. novembra 1921., ponovno pismeno ofertalno licitacijo za instalacijo električne razsvetljave na novem kolodvoru za razvrščanje v Zagrebu.

Obrazec ponudbe, načrti in tehnična navodila se dobivajo pri oddelku III. podpisane direkcije v sobi št. 31.

Ponudba, opremljena s kolkom za 20 dinarjev, se mora izročiti v zapečatenem zavitku z zunanjo oznako: «Ponudba za instalacijo električne razsvetljave po razpisu pod št. 22.121/1923. za dan 19. septembra 1923. ponudnika N. N.».

Ponudbe morajo izročiti neposredno ponudniki ali njih pooblaščenici dne 19. septembra, in sicer med 10. in 11. uro na dan licitacije v roke predsedniku dražbene komisije. Licitacija se bo vršila ob 11. uri v sobi št. 13. podpisane direkcije.

Vsak ponudnik mora položiti po členu 88. zakona o državnem računovodstvu kavcijo 5 % (odnosno 10 %, ako je tuj državljan) ponujene vsote, in sicer pri blagajni podpisane direkcije najkasneje do 10. ure na dan licitacije, bodisi v gotovini, bodisi v vrednostnih papirjih. O položeni kavciji izda blagajna reverz, ki se mora pokazati predsedniku dražbene komisije.

V ponudbi je treba postaviti cene tako, da ostanejo tudi fiksne (stalne), obvezne, če bi cene materiala ali delavskih mezd poskočile. Podražitev se nikakor ne bo jemala v poštev; zato se vzamejo v razpravo samo one ponudbe, ki se podado brez vsakršne pripombe glede cen.

Dražitelj mora izročiti predsedniku komisije izpričevalo o dražiteljski sposobnosti, ki ga je izdala trgovska in obrtniška zbornica, in potrdilo davčnega urada, da je plačal davek za tekoče trimesečje.

Vsak ponudnik mora ostati v besedi 30 dni po dražbi ter prevzeti celokupno dobavo in montažo ob cenah, navedenih v njegovi ponudbi, če se obvesti pred potekom zgoraj navedenega roka, da je dobava ostala njemu.

Zlasti se opozarja licitanti, da morajo na dan licitacije podpisati izjavo, da poznajo pogoje nabave in da pristajajo dražiti po njih.

Onim licitantom, ki pridejo na dan licitacije po 11. uri, ne bo dovoljeno vstopiti v sobo, kjer se bo vršila licitacija.

Direkcija državnih železnic
kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Zagrebu,
dne 9. avgusta 1923.

Št. 26.209/IV—1923.

Nabava bukovih drv.

Podpisana direkcija potrebuje za kurjavo erarnih pošt 363 m³ bukovih in 155 m³ mehkih drv, ki se morajo dostaviti tako-le: v Ljubljano 231 m³ bukovih in 92 m³ mehkih drv, v Maribor 51 m³ mehkih, v Celje 7 m³ bukovih, v Ptuj 12 m³ mehkih, v Kranj 27 m³ bukovih, v Novo mesto 69 m³ bukovih, v Gornjo Radgono 24 m³ bukovih in na Zidani most 5 m³ bukovih.

Interesenti naj vložijo najkasneje do dne 1. septembra 1923. obvezne ponudbe, v katerih bodi navedena cena za 1 m³ franko zgoraj navedeni kolodvori.

Če pa se napravi ponudba drv v kilogramih, se vzame v poštev le taka ponudba, v kateri bo navedeno, koliko kilogramov tehta kubični meter.

Polovica drv zgoraj navedenih količin se mora dostaviti do dne 1. oktobra t. l., druga polovica pa do dne 1. decembra t. l.

Ponudnik, ki lahko predloži tudi delno ponudbo, mora položiti 5%no kavcijo v gotovini ali pa v vrednostnih papirjih pri pomožnem uradu podpisane direkcije, ki mu izda reverz o vplačani kavciji.

Natančnejši pogoji so na vpogled pri ekonomskem odseku podpisane direkcije.

Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani,
dne 17. avgusta 1923.

Oblastni direktor: **dr. Debelak s. r.**

Št. 14.462.

1187

Objava.

Na podstavi členov 128. in 129. carinskega zakona bo prodajala ljubljanska glavna carinarnica dne 27. avgusta 1923. ob petnajstih v svojem skladišču 1 tovorni voz, težak 3570 kg.

Lastnica: «Balkan», d. d. v Ljubljani.

Cenilna vrednost: 7500 Din.

O tem se obveščajo interesenti.

Iz pisarne glavne carinarnice I. reda v Ljubljani,
dne 20. avgusta 1923.

1180 Preklic zaradi delomrznje.

Jožef Blagovič, pekarski pomočnik, rojen dne 2. februarja 1878. v Lahoncih, okraj ptujski, izvablja od različnih občin podpore. Ker je Jožef Blagovič delomrzen, notoričen pijanec in se klati brez dela po svetu, naj mu občinski uradi in ubožni sveti ne dajo nobene podpore; tudi bolnice naj ga ne sprejemajo. Domovna občina ne bo vračala izdanih podpór in tudi ne plačevala oskrbnine v bolnicah.

Občinski urad v Lahoncih,
dne 19. avgusta 1923.

Jakob Kosi, s. r., župan.

Razne objave.

1190 Narodna banka kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Stanje dne 15. avgusta 1923.

Aktiva:	Dinarjev
Metalna podloga	428,945.369·16
Posojila	1.404,947.306·68
Račun za odkup kronskih novčanic	1.238,216.353·46
Račun začasne zamene	373,107.132·08
Dolg države	2.957,284.579·95
Vrednost državnih domen, založenih za izdajanje novčanic	2.138,377.163·—
Saldo raznih računov	237,594.842·72
	8.778,472.747·05

Pasiva:	Dinarjev
Glavnica Din 50,000.000 v kovanem zlatu: od te vplačano	21,930.800·—
Rezervni fond	5,251.954·84
Novčance v tečaju	5.650,370.620·—
Državni račun začasne zamene	373,107.132·08
Terjatve države po raznih računih	112,547.245·60
Razne obveznosti	428,690.474·03
Terjatve države za založene domene	2.138,377.163·—
Nadavek za kupovanje zlata za glavnico in fonde	48,197.358·—
	8.778,472.747·05

V metalni podlogi se računi: dinar v zlatu za en dinar, angleški funt za 25 dinarjev, dolar za 5 dinarjev, lira za dinar, švicarski in francoski frank za dinar, dinar v kovanem srebru za dinar itd.

Obrestna mera po eskontu menic — za vse bančne dolžnike brez razlike

6 % na leto.

Obrestna mera za posojila na zastave

7 % na leto.

1179 Izredni občni zbor Tiskarskega in litografičnega zavoda, knjigoveznice in založništva J. Blasnika nasl., delniške družbe v Ljubljani,

bo dne 6. septembra 1923. ob 15. uri v tiskarski knjižnici v Ljubljani, na Bregu št. 12.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo načelnštva, odnosno ravnateljstva.
- 2.) Poročilo nadzorništva.
- 3.) Sklepanje o zvišbi delniškega kapitala in dotična izprememba pravil.
- 4.) Razno.

Delničarji, ki se hočejo udeležiti občnega zbora, morajo po § 26. družbenih pravil šest dni pred občinim zborom deponirati pri družbeni blagajni vsaj deset delnic.

Načelnštvo.

1192 Objava.

Odbor službujočih farmacevtov v Ljubljani je sklenil v seji z dne 12. t. m., zvišati izza dne 1. avgusta 1923. članarino na 5 Din mesečno. Eventualni ugovori članov naj se pošljejo v 14 dneh odboru. Če ne vložijo do omenjenega roka noben član pritožbe pri odboru, stopi ta sklep v veljavo.

V Ljubljani, dne 23. avgusta 1923.

Za odbor:

ph. mr. Ivan Kristan, s. r., načelnik.